

- захисна функція – ризикова діяльність супроводжується низкою заходів, які передбачають захист суб'єкта підприємництва від руйнівних наслідків ризику в разі невдачі (формування резервних фондів, страхування і тощо);

- стимулююча функція – дослідження джерел ризику під час проектування операцій та систем, конструювання спеціальних пристроїв, операцій, форм, угод, що виключають або знижують можливі наслідки ризику як негативного відхилення;

- компенсуюча функція – можливість забезпечення додаткового, порівняно з плановим, прибутку в разі сприятливого результату, тобто компенсуючий ефект;

- соціально-економічна функція – у процесі ринкової діяльності ризик і конкуренція дозволяє виділити соціальні групи ефективних власників у громадських класах, а в економіці – галузі діяльності, в яких ризик прийнятний.

Але в той же час автор зазначає, що деякі з них мають і негативні аспекти. Так регулятивна функція – прийняття та реалізація рішень з необґрунтованим ризиком є дестабілізуючим фактором діяльності підприємства, при цьому велика ймовірність неможливості досягнення мети за реалізації рішення; стимулююча функція – реалізація рішень з недослідженим або необґрунтованим ризиком може призводити до реалізації об'єктів або операцій, які належать до авантюризмів.

Важливою складовою підприємницької діяльності є оптимізація ризиків на основі управління ними. Управління підприємницьким ризиком – необхідна частина економічної роботи підприємства, оскільки в її рамках виявляються передумови для прийняття управлінських рішень. Головне завдання управління ризиками підприємства – встановити оптимальний рівень ризику на основі врахування факторів зовнішнього та внутрішнього середовища.

Отже, ризик є обов'язковим елементом бізнесу. Підприємницька діяльність неможлива без ризику, тому при плануванні майбутньої діяльності важливим є врахування та оцінювання ризиків. Проблема створення ефективного управління ризиками є актуальною темою і потребує вирішення, адже процес становлення практики управління економічними ризиками на підприємствах ще не завершений, а завдання створення єдиної методики не може бути вирішене, оскільки кожне підприємство по-своєму унікальне, орієнтоване на власну ринкову сферу, можливості своїх співробітників, конкурентів тощо.

Литература

1. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посібник. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко, О.Г. Дерев'яноко. – К.: КНЕУ, 2002. – 379 с.
2. Курс економіки: учеб. / Под ред. Б. А. Райзберга. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 672 с.
3. Тюленева Ю.В. Визначення категорії «ризик підприємницької діяльності» як основа ефективної діяльності підприємств / Ю.В. Тюленева // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2009. – С.81-86.
4. Шепеленко О.В. Управління підприємницькими ризиками суб'єкта господарювання / О.В. Шепеленко // Теоретичні проблеми перехідної економіки. – 2011. – №4. – С.189-199.

Кац О.П.

Одесский национальный политехнический университет

ТЕХНИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА ПРЕДПРИЯТИЙ И ЕЁ МОДЕРНИЗАЦИОННАЯ И ИННОВАЦИОННАЯ СОСТАВЛЯЮЩИЕ

В условиях рыночного хозяйствования одним из главных факторов конкурентоспособности предприятия является наличие технической политики на предприятии. Техническая политика предприятия – это система стратегических мер, проводимая руководством предприятия в области повышения стратегии качества продукции, ресурсосбережения, организационно-технического развития производства как компонентов системы менеджмента.

Эффективную техническую политику для предприятия можно разработать и воплотить в жизнь с помощью следующих этапов:

- 1) проведение маркетинговых исследований;
- 2) разработка стратегии фирмы;
- 3) проведение научно-исследовательских и опытно-конструкторских работ по созданию конкурентоспособных товаров;
- 4) организационно-технологическая подготовка производства новых товаров;
- 5) производство и реализация новых товаров предприятия.

В связи с этим, план технического развития предприятия разрабатывается по таким направлениям:

- создание, освоение производства и модернизация выпускаемой продукции;
- внедрение прогрессивных технологических процессов;
- автоматизация и механизация производственных процессов;
- совершенствование системы управления;
- повышение эффективности использования ресурсов;
- обновление и модернизация основных фондов;
- научно-исследовательские и опытно-конструкторские работы;
- совершенствование кооперации и разделения труда, организации и обслуживания рабочих мест, внедрение передовых приемов и методов труда.

Все выше перечисленные направления помогут повысить предприятию экономическую устойчивость. Модернизационные и инновационные процессы, происходящие в экономике, одновременно распространяются на сферы производства и потребления, которые в данном вопросе следует рассматривать как целостную рыночную систему. В условиях рынка предприятия производят продукцию, которая удовлетворяет разнообразные потребности и подкреплена платежеспособным спросом. Изменение величины платежеспособного спроса в сторону увеличения вызывает соответствующие изменения структуры потребностей, которая, в свою очередь, побуждает производителей, в качестве ответной реакции, совершенствовать, обновлять, технологии и номенклатуру продукции, учитывая запросы потребителей. И наоборот, снижение доходов потребителей, приводит к сокращению величины совокупного платежеспособного спроса, поэтому потребители располагают возможностями удовлетворения лишь тех приоритетных потребностей в продукции, с помощью которой возможно продолжение существования и жизнедеятельности. Динамические изменения сферы производства как части системы «производство – потребления» в периоды отдельных фаз циклических изменений экономической активности имеют некоторые общие закономерности, присущие каждой отдельной фазе.

В фазе спада экономической активности развитие производительных сил страны приобретает характер «обратного развития» (инволюции), при котором происходит общее сокращение объемов производства, упрощение его структуры, а производимый продукт содержит бóльшую долю живого труда по сравнению с овеществленным трудом. Свертывание производства, выражаемое в сокращении объемов выпуска и сужении номенклатуры промышленной продукции, является ответной реакцией сферы производства на сокращение платежеспособного спроса экономических субъектов. При разработке технической политики руководство предприятий должно понимать, что фазы спада как объективная принадлежность экономического цикла, наряду с фазами стабилизации и роста, не исключаются из сферы влияния процессов модернизации промышленного производства, поэтому реализация технической политики промышленных предприятий должна производиться и в эти периоды. В условиях экономического спада характерная особенность функционирования реального сектора экономики заключается в том, что значительное число предприятий для достижения необходимого уровня рентабельности производства вынуждено добиваться эффекта масштаба, производя сравнительно узкую номенклатуру продукции в режимах крупносерийного и массового типов производств. Модернизация производства и внедрение инноваций в этот период направлены в основном на поддержание работоспособности действующих производственных систем и увеличение их производительности.

В период стабилизации экономической активности научно-технические и организационно-управленческие нововведения осуществляются предприятиями не только для развития традиционных направлений модернизации, но и для создания и накопления потенциала будущего интенсивного роста производства.

В фазе подъема экономической активности (эволюции) инновационные процессы должны участвовать в совершенствовании структуры производительных сил с целью роста производительности общественного труда, повышения качества товаров и услуг, способных удовлетворять все более разнообразные и усложняющиеся рыночные потребности.

Рассматривая техническую политику в качестве важнейшего инструментария реализации стратегии развития предприятий в современных условиях и ее важнейшие составляющие – модернизационную и инновационную политики, следует остановиться на нескольких основных положениях.

Модернизация является фундаментальной основой и исходной позицией для последующих качественных изменений в развитии предприятий. В условиях циклических колебаний экономической активности учет основных тенденций процессов модернизации, протекающих на предприятиях, определяет содержание модернизационной политики, ее цели и задачи в отдельные периоды экономического развития. В свою очередь, эффективное и своевременное использование модернизационной политики влияет на активизацию процессов инновационного развития и, следовательно, определяет будущие стратегические альтернативы модернизационного и инновационного развития промышленных предприятий с соответствующей структурой технической политики.

Основной целью технической политики, в которой преобладает инновационная составляющая, является создание такой производственно-технической и организационно-управленческой базы предприятий, которая была бы способна воспринимать и эффективно осваивать в перспективе научно-технические инновации. Что в свою очередь может обеспечить доступ производителей инновационной продукции к рыночной власти посредством контроля над ценами и объемами реализуемой продукции и осуществление стратегии управляемого роста предприятий.

Кашуба У.О.

Національний університет ДПС України

РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ЯК ОДИН З МЕТОДІВ ПРОТИДІЇ ПРИХОВАНОМУ ВИВЕДЕННЮ КАПІТАЛІВ З УКРАЇНИ

Нестабільність світової економіки та висока мінливість кон'юнктури світових фінансових ринків ускладнюють залучення зовнішніх ресурсів для забезпечення фінансової стійкості та розвитку економіки України. Недосконалі механізми й недостатньо дієві важелі державного регулювання фінансових ринків та зовнішньоекономічної діяльності в Україні створюють умови для прихованого відпливу ресурсів за межі національної фінансової системи.

Актуальність дослідження передумов, засобів і наслідків прихованого виведення капіталів із національної економіки, узагальнення досвіду подолання цього явища й визначення напрямів протидії йому в Україні обумовлена необхідністю нарощення та зміцнення фінансового потенціалу країни, підвищення ефективності розміщення фінансових ресурсів і забезпечення керованості економіки.

Проблеми прихованого відпливу капіталу знайшли відображення в працях таких дослідників, як Н.М. Багров, Т.А.Тищук, О.В. Іванов, Л. Фитуні, І.М. Тушканов, І.І. Мазур, О.О. Дубровіна та ін. Проте недостатньо висвітленим залишається питання шляхів протидії цьому явищу.

Перерозподіл прибутків між країнами через трансфертне ціноутворення не є унікальним явищем для України. Завданням урегулювання трансфертного ціноутворення в Україні є захист податкової бази, з уникненням при цьому підстав для подвійного оподаткування та невизначеностей, які можуть перешкоджати прямим іноземним інвестиціям і розвитку зовнішньої торгівлі [3]. Перші кроки в напрямку запровадження